

Onthaal kandidaat- en startende bestuurders

- Data en locaties:
  - Antwerpen - dinsdag 23 september 2019
  - Gent - donderdag 25 september 2019

  - Brugge - maandag 20 januari 2020
  - Mechelen - maandag 10 februari 2020

Bezinning

Leeftocht

Hier ben ik,
onderweg,
met mijn verhaal,
met mijn gezelschap,
met mijn ervaring.

Daar ben jij,
onderweg,
met jouw verhaal,
met jouw gezelschap,
met jouw ervaring.

Stap je mee?
Samen onderweg?
Wordt dit ons verhaal,
ons gezelschap,
onze ervaring?

lesja

www.katholiekonderwijs.vlaanderen/leeftocht

3

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Even voorstellen

- Wie?
- Welk bestuur?
- Waarom bestuurder geworden?
- Verwachtingen
  - Jouw opdracht als bestuurder?
  - Deze vorming?

4

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Antwoord geven op de vragen

Als bestuurder:

- Wat wordt er van mij verwacht?
- Wat zijn mijn verantwoordelijkheden?
- Wat krijg ik ervoor terug?

5

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Doelstellingen vorming

- Inzicht verwerven in het **profiel** van een bestuurder van een vzw die lid is van Katholiek Onderwijs Vlaanderen.
- Inzicht verwerven in de **taken** van een bestuurder van een vzw die lid is van Katholiek Onderwijs Vlaanderen.
- Weten welke **informatiebronnen** je kan raadplegen vanuit Katholiek Onderwijs Vlaanderen en op welke **ondersteuning** je als bestuurder en bestuur kan rekenen vanuit de netwerkorganisatie.
- Weten welke de verschillende **beleidsdomeinen** zijn waarin een bestuur werkzaam is en wat elk domein in grote lijnen inhoudt.
- **Anderen** kandidaat- en startende bestuurders leren kennen.

6

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Inhoud vorming - agenda

- Deel 1: Wat is een bestuur?
- Deel 2: Welke zijn de beleidsdomeinen van een bestuur?
- Deel 3: Wat krijg ik er voor terug?
  - Verantwoordelijkheden
  - Verzekeringen
  - Ondersteuning
  - Vorming

Dienst Bestuur & organisatie

7

23 en 25 september 2019

Materiaal in mapje

- Folder - profiel van de bestuurder
- Charter van goed bestuur
- Leeftocht
- Engagementsverklaring
- Gids voor besturen
  - Boek - editie 22 januari 2019
- Website:
www.katholiekonderwijs.vlaanderen/besturen

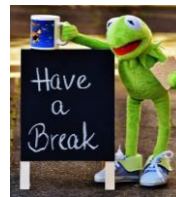
Dienst Bestuur & organisatie

8

23 en 25 september 2019

Inhoud vorming - agenda

- Deel 1: Wat is een bestuur?
- Deel 2: Welke zijn de beleidsdomeinen van een bestuur?
- Deel 3: Wat krijg ik er voor terug?
  - Verantwoordelijkheden
  - Verzekeringen
  - Ondersteuning
  - Vorming

Dienst Bestuur & organisatie

9

23 en 25 september 2019

Onderwijs en opvoeding staan centraal

- Vrijheid van onderwijs - grondwet
  - Passieve vrijheid
    - Keuzerecht van ouders
  - Actieve vrijheid
    - Oprichting
      - School oprichten en onderwijs aanbieden
    - Richting
      - Voor ons: katholiek onderwijs
    - Inrichting
      - Bestuur bepaalt beleid en organisatie van school

Dienst Bestuur & organisatie

10

23 en 25 september 2019

3 onderwijsnetten

Gemeenschapsonderwijs

- = onderwijs in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap
- Inrichtende macht = ARGO
- Neutraal onderwijs

Gesubsidieerd officieel onderwijs

- Gemeentelijk onderwijs (door de gemeentebesturen) – OVSG
- Provinciaal onderwijs (door de provincies) - POV
- Neutraal onderwijs

Gesubsidieerd vrij onderwijs

- Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Methodescholen
- Eigen pedagogisch project en/of hoeft niet neutraal te zijn

bron: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/officieel-en-vrij-onderwijs-onderwijsnetten-en-koepels>

11

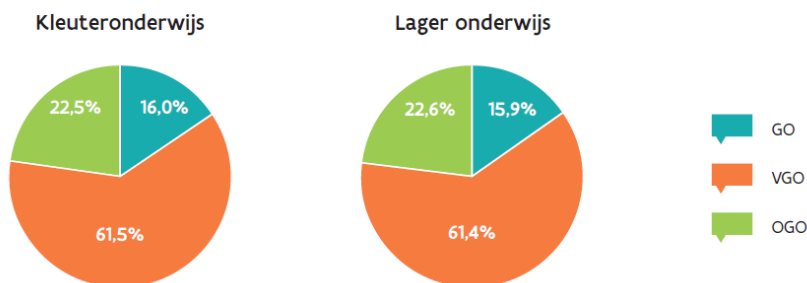
23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Schoolbevolking: verdeling over netten

- 2017-2018

Verdeling schoolbevolking basisonderwijs over de netten

- Bron: <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/vlaams-onderwijs-in-cijfers-2017-2018>

12

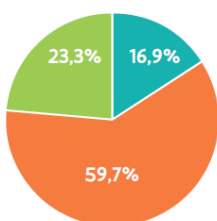
23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

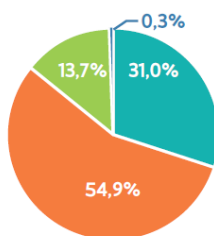
Financiering: verdeling over netten

- 2017-2018 - gewoon en buitengewoon basis

Gewoon basisonderwijs

Buitengewoon basisonderwijs

- Bron: <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/vlaams-onderwijs-in-cijfers-2017-2018>

13

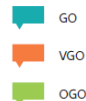
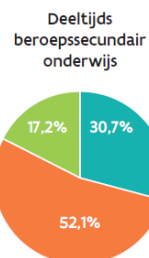
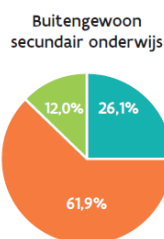
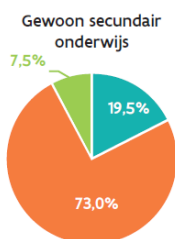
23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Schoolbevolking: verdeling over netten

- 2017-2018

Verdeling schoolbevolking secundair onderwijs over de netten

- Bron: <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/vlaams-onderwijs-in-cijfers-2017-2018>

14

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Onderwijs en opvoeding staan centraal

Bevoegdheden bestuur ← actieve vrijheid

- Oprichting van een school
- Richting geven aan een school
- Pedagogisch project richting geven
- Onderwijsaanbod bepalen
- Personeel aanwerven
  - Bestuur = werkgever
- Omgang met lerenden
  - Inschrijvingsovereenkomst ...

→ **Onlosmakelijk verbonden met bestuur**

15

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Erkenning door de overheid

Voorwaarden

- Decreet Rechtspositie (personeel) naleven
- Eigendomsrecht of zakelijk recht min. 30 jaar → investeringsubsidies
- Niveaugebonden voorwaarden
  - Maximumfactuur bao
  - ...

16

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Erkenning door de overheid

Gevolgen

- Bestuur mag officiële studiebewijzen en getuigschriften afleveren.
- Subsidies van Vlaamse overheid:
  - Gesubsidieerd personeel
  - Werkingstoelage
  - Investeringsubsidies
  - ...

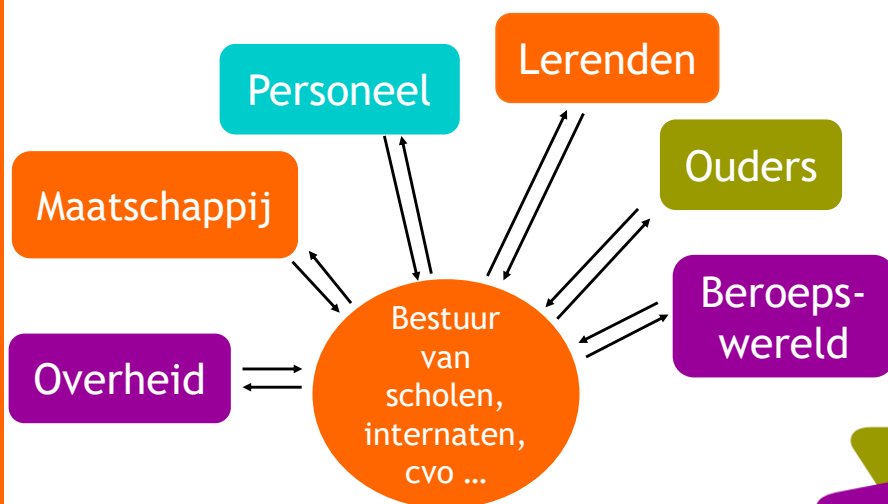

Dienst Bestuur & organisatie

17

23 en 25 september 2019

Bestuur in onderwijs

18

februari 2019

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Katholiek onderwijs

- Katholieke dialogeschool

19

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Profiel van een bestuurder

Profiel bestuurder

De bestuurder heeft een hart voor kinderen en jongeren en een passie voor onderwijs en vorming. De bestuurder wil actief meewerken vanuit het project van de katholieke dialogeschool aan de realisatie van het katholiek onderwijs in Vlaanderen.

Verwachtingen:

- De bestuurder werkt collegiaal, constructief, proactief, doelgericht en integer samen met de collega-bestuurders met het oog op de gemeenschappelijke doelen van het bestuur op de middellange en lange termijn.
- De bestuurder is communicatief, staat open voor overleg en is vlot bereikbaar bij vragen of problemen.
- De bestuurder is loyaal, sociaal, respectvol, rechtvaardig en discreet en straalt mede daardoor vertrouwen uit.
- In zijn persoonlijk en maatschappelijk leven leeft de bestuurder de kernwaarden voor die het bestuur bij zijn personeelsleden, leerlingen, ouders en andere stakeholders wil overbrengen.

- De bestuurder is bereid om de nodige tijd te investeren in vergaderingen en andere activiteiten die nodig zijn om zijn bestuursopdracht op professionele wijze in te vullen.

- De bestuurder behartigt het doel van de vereniging zoals omschreven in de statuten, in het project van de katholieke dialogeschool en in de opvoedingsprojecten van de scholen die onder het bestuur ressorteren.

- De bestuurder is deskundig in één of meer van de acht beleidsdomeinen of is bereid zich hierin verder te bekwamen.

- De bestuurder is zich bewust van zijn medeverantwoordelijkheid voor het katholiek onderwijs in de regio en pleit in dit kader voor een intensieve en constructieve samenwerking met andere schoolbesturen van het katholiek onderwijs.

Bestuurder in het
katholiek onderwijs
in Vlaanderen

Profiel van de bestuurder

20

engagementsverklaring

Engagementsverklaring van het katholiek onderwijs

Samen werken aan katholieke dialogescholen

21

Charter van goed bestuur

‘Corporate governance’

Regels die mechanismen van voorbereiding, vorming en uitvoering van besluiten alsook de controle erop en verantwoording ervan beheersen.

Deze regels moeten vermijden

- dat er onevenwichten ontstaan in machtsverhoudingen en belangenafwegingen tussen de bij de werking van de onderneming betrokken actoren (*stakeholders*)
- dat er overwegingen tijdens elk van die mechanismen meespelen die in een normaal behoorlijk bestuur niet zouden mogen meespelen.

M. Deneff

22

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Charter van goed bestuur

- Profit: winst
- Non-profit: eigen doelstelling
- 4 domeinen - 15 principes

Identiteit
Impact
Integriteit
Inspraak

→ Omzetten naar eigen code van goed bestuur

23

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Interessante informatie voor startende bestuurder

- Missie, visie en kernwaarden
- Pedagogische projecten van scholen
- Code van goed bestuur
- Statuten
- Huishoudelijk reglement
- Verslagen RvB en AV
- ...

24

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Inhoud vorming - agenda

- Deel 1: Wat is een bestuur?
- Deel 2: Welke zijn de beleidsdomeinen van een bestuur?
- Deel 3: Wat krijg ik er voor terug?
  - Verantwoordelijkheden
  - Verzekeringen
  - Ondersteuning
  - Vorming

Dienst Bestuur & organisatie

25

23 en 25 september 2019

Het bestuur van katholieke scholen is

- de vereniging zonder winstoogmerk (vzw)
- die het beleid van het onderwijs, de opvoeding en de vorming in die scholen ontwikkelt en bepaalt,
- de uitvoering ervan opvolgt en
- er eindverantwoordelijke voor is.

Gids voor besturen - nieuwe versie

Het bestuur kiest organisatievormen en werkwijzen - H5

- Onderwijs en opvoeding: een basisrecht voor iedereen - H1
- Het bestuur bepaalt het beleid - H4
- Het bestuur kiest voor katholiek onderwijs - H2

Kwaliteitsvol besturen - H3

Het bestuur is eindverantwoordelijke - H6

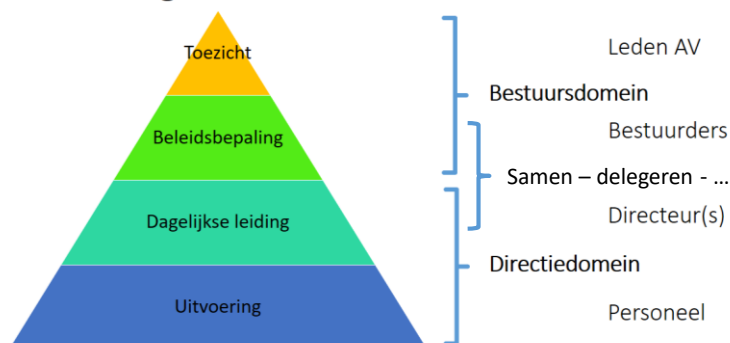
Dienst Bestuur & organisatie

26

23 en 25 september 2019

Beleid voeren

Afbakening van domeinen

27

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

BESTUREN = teamwerk

Bestuur = team

- Elk met eigen expertise en ervaring
- Starter en ervaren bestuurder samen
- Nieuwe samenstelling geeft dynamiek

Leidinggevend team

- Bestuur en directies, ev. middenkader

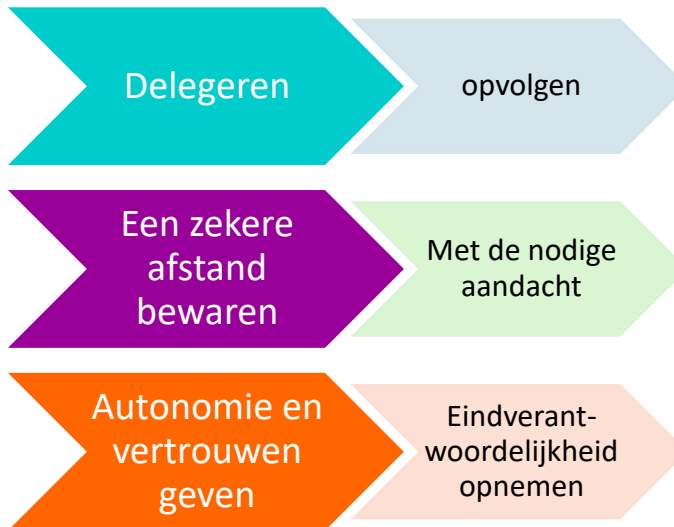
28

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Werking van het bestuur

29

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Algemene vergadering

- Wijziging statuten
- Benoeming en ambtsbeëindiging
  - Bestuurders
  - Commissarissen
- Goedkeuring van begroting en jaarrekening
- Kwijting van bestuurders en commissarissen
- Ontbinding van de vereniging
- ...
- Via de eigen statuten

30

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Raad van bestuur

= beleidsorgaan van de vzw

Taak = vereniging leiden + vertegenwoordigen

- Alle bevoegdheden die bij rechte of via de statuten niet aan algemene vergadering toegekend zijn.
- Maandelijks vergaderen?
- Checks and balances inbouwen?
- Team, college, individuele expertise ...

Aandachtspunt: samenstelling publiceren

31

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Werking van het bestuur

- Taakverdeling binnen raad van bestuur
- Vergaderingen

	Verleden	Heden	Toekomst
Informeren	Rapporteren	Inlichten	Documenteren
Bespreken	Leren	Focussen	Verbreden
Besluiten	Concluderen	Beslissen	Plannen

32

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Beleidsdomeinen van een bestuur

33

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Charter van goed bestuur

‘Corporate governance’

Regels die mechanismen van voorbereiding, vorming en uitvoering van besluiten alsook de controle erop en verantwoording ervan beheersen.

Deze regels moeten vermijden

- dat er onevenwichten ontstaan in machtsverhoudingen en belangenafwegingen tussen de bij de werking van de onderneming betrokken actoren (*stakeholders*)
- dat er overwegingen tijdens elk van die mechanismen meespelen die in een normaal behoorlijk bestuur niet zouden mogen meespelen.

M. Denef

34

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Charter van goed bestuur

- Profit: winst
- Non-profit: eigen doelstelling
- 4 domeinen - 15 principes

Identiteit
Impact
Integriteit
Inspraak

→ Omzetten naar eigen code van goed bestuur

35

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Inhoud vorming - agenda

- Deel 1: Wat is een bestuur?
- Deel 2: Welke zijn de beleidsdomeinen van een bestuur?
- Deel 3: Wat krijg ik er voor terug?
  - Verantwoordelijkheden
  - Verzekeringen
  - Ondersteuning
  - Vorming

36

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Verantwoordelijkheden

- Algemene vergadering
- Raad van bestuur
- Delegatie van bevoegdheden
  - Dagelijks bestuur
  - Afgevaardigd bestuurder
  - Delegatie bij volmacht
  - Bestuur blijft verantwoordelijk

37

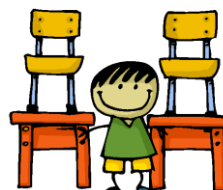
23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Aansprakelijkheid

- Bestuur = vzw = rechtspersoon
- Algemene zin
  - Verbinden alleen de vereniging
  - Niet persoonlijk aansprakelijk?
- Aandachtspunten:
  - Alle stukken vermelden de noodzakelijke gegevens van de vzw
  - Correcte samenstelling is neergelegd

38

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Verantwoordelijkheden

Binnen bestuur

- Voorzitter - WVV
- Secretaris
- Werkgroepen
- Beleidsdomeinen
- ...

→ Bestuurders blijven verantwoordelijk

39

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Verzekeringen

- Wettelijk verplicht
  - ...
- Aanbevolen verzekeringen
  - **Burgerrechtelijke aansprakelijkheid**
    - Onderwijsinstellingen
    - Uitbating
    - Bestuurders
  - **Veiligheidspolis**

40

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Ondersteuning vanuit KathOndVla

- Eerstelijns ondersteuning en begeleiding van BOS-processen via regionale werking
  - via ankerfiguren voor besturenwerking in elke regio
  - begeleiders BOS (detacheringen voor project scholengemeenschappen)
- Vlaanderenbrede, tweedelijns ondersteuning
  - Onderhandelen met de overheid
  - Overleg met domeinspecialisten
  - Uitwerken ondersteunende documenten
  - Vormingen
- www.katholiekonderwijs.vlaanderen/besturen

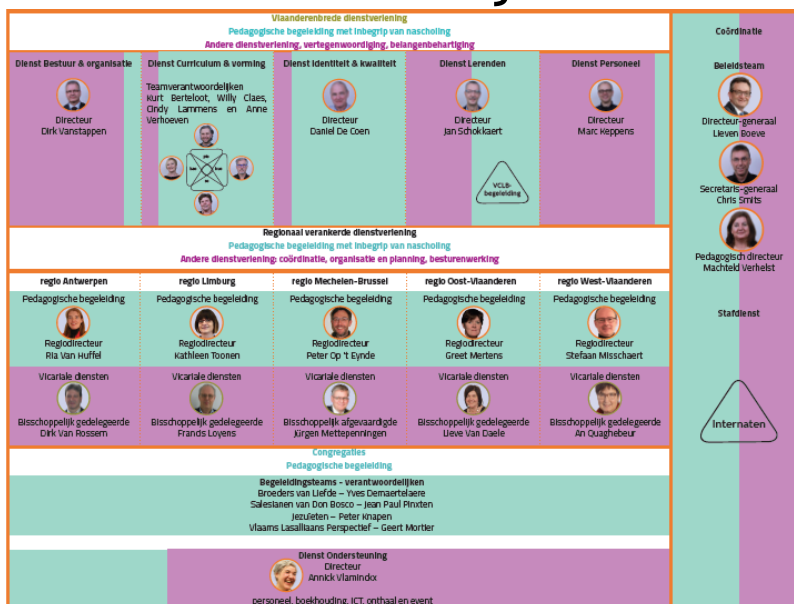

41

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

42

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Regionale ondersteuning

- Vicariale diensten

<https://www.kerknet.be/vicariaat-onderwijs-bisdom-gent-vzw/artikel/dienst-schoolbesturen>

43

23 en 25 se

Regionale ondersteuning

- Vicariale diensten - www.dsko.be

Communicatie

Nieuwsbrieven

- Donderdag - algemeen
- Regionaal

KATHOLIEK ONDERWIJS VLAANDEREN Nieuwsbrief

Beste Marteen

Dit is nieuwsbrief 131 van 6 september 2018 waarmee we jou informeren vanuit Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Inhoud

- Algemeen
  - Ambitieuw onderwijs, daar maken we elke dag samen werk van!
  - Brief van bisschop Benny bij het begin van het schooljaar
- Vacatures
  - Vacatures Katholiek Onderwijs Vlaanderen
  - Vacatures selectie- en bevoordercambanden bij onze scholen en internaten

45 23 en 25 september 2019

Website

KATHOLIEK ONDERWIJS VLAANDEREN

Over ons Basis Secundair Buitengewoon Postinitieel Internaten Besturen Thema's A-Z Contact

Je bent hier: Home > Besturen

AANMELDEN

Regio

- Regio Antwerpen
- Regio Limburg
- Regio Mechelen-Brussel
- Regio Oost-Vlaanderen
- Regio West-Vlaanderen

46 23 en 25 september 2019

Tijdschrift

- In dialoog
- 5 keer/jaar

Dienst Bestuur & organisatie

www.katholiekonderwijs.vlaanderen /besturen

Over ons Basis Secundair Buitengewoon Postinitieel Internaten Besturen Thema's A-Z Contact

Kandidaat- en startende bestuurders Bestuur & organisatie Vorming voor besturen

Bestuurlijke optimalisering en schaalvergroting (BOS)

Je bent hier: Home > Besturen

AANMELDEN

Besturen

Professioneel besturen start bij deskundigheid en kennis. Meer dan ooit vereist kwaliteitsvol bestuur competente mensen, die zich permanent vormen.

Regio

- Regio Antwerpen
- Regio Limburg
- Regio Mechelen-Brussel
- Regio Oost-Vlaanderen
- Regio West-Vlaanderen

Kandidaat- en startende bestuurders

Maaik kennis met het [profiel van een bestuurder](#) en de [competenties](#).

Leiderschapsontwikkeling

- CVA-opleiding
- Profs
- Vorming voor besturen

46 23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Kwaliteitsvol besturen

- Vorming voor besturen
- Gids voor besturen
  - Herwerkt tegen congres 22 januari 2019
- Sterkschoolbestuur.be
  - Vanaf 15 januari 2019
- BOS kadernota, draaiboek en technische nota's en ondersteunende documenten
- Ondersteuning Katholiek Onderwijs Vlaanderen

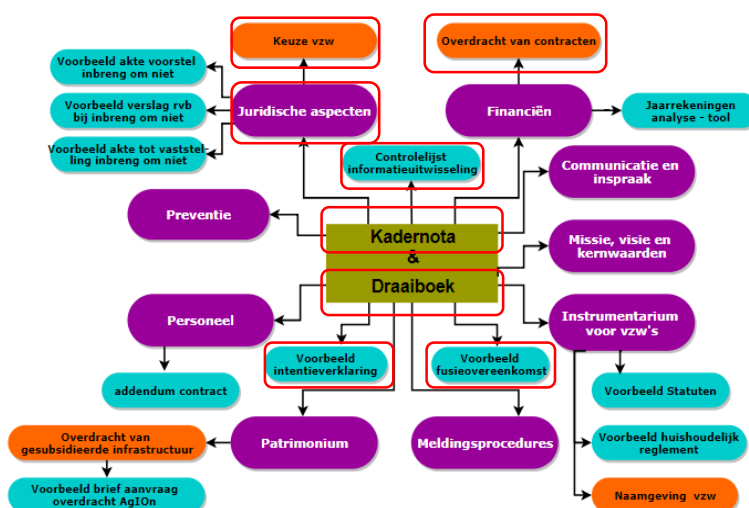

47

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Kadering BOS-nota's

48

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Zijn er vragen?

Niet mee blijven zitten!!

49

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Meer op ...

www.katholiekonderwijs.vlaanderen

→ Besturen → vorming voor besturen

- Kalenders
  - Filmpje
  - Onderwerpen
  - Inschrijvingen
  - Nieuws
- nieuwsbrieven

A screenshot of the website www.katholiekonderwijs.vlaanderen. The page title is 'Vorming voor besturen'. The content includes a heading 'Vorming voor besturen' and a sub-heading 'Bekijk wat we voor jou in petto hebben voor het werkjaar 2018-2019.' Below this, there is a paragraph: 'De inschrijvingen staan open. Je kunt doorklikken per onderwerp, vanuit de kalender (avond - dag - inforondes) of vanuit de algemene pagina www.nascholing.be/besturen vertrekken.' At the bottom, there is a footer: 'Katholiek Onderwijs Vlaanderen heeft ook in 2018-2019 een aanbod voorbereid in het kader van de [vormingen voor besturen](http://www.vormingen.voor.besturen).' and 'In het kader van het jaarthema zetten we hieronder een aantal vormen in de kijker. jaarthema: Middel - vóór en kernwaarden - Dienst Bestuur & organisatie'.

50

23 en 25 september 2019

Marleen Decuyper
Dienst Bestuur & organisatie
Katholiek Onderwijs Vlaanderen
marleen.decuyper@katholiekonderwijs.vlaanderen
02 507 07 82

51

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

Feedback

- Wat heeft je getroffen in de sessie vandaag?
- Wat ga je meenemen?
- Waar ga je iets mee doen?
- Met welke vragen zit je nog?
- Wat vond je van het verloop van de sessie?

52

23 en 25 september 2019

Dienst Bestuur & organisatie

